

**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІЗНЕСУ І ПРАВА»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор ЗВО «Міжнародний університет
бізнесу і права»

професор Ненько С.С.

«27» березня 2025р.

ПРОГРАМА

**усної співбесіди для конкурсного відбору осіб,
які вступають на основі базової загальної освіти
на навчання для здобуття фахової передвищої освіти**

СХВАЛЕНО

Вченою радою
ЗВО «Міжнародний університет бізнесу і права»
„27” березня 2025р.
Протокол № 8

Херсон-Миколаїв, 2025

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка.....	3
2. Програмні розділи співбесіди з української мови.....	4
3. Програмні розділи співбесіди з історії.....	11
4. Програмні розділи співбесіди з математики.....	13
5. Критерії оцінювання відповідей.....	15

1. Пояснювальна записка

Програму складено для осіб, які вступають на навчання на основі базової загальної освіти для здобуття освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра зі спеціальностей: D1 Облік і оподаткування; D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок; D8 Право.

Програма усної співбесіди включає перелік питань з української мови, історії та математики. Програма усної співбесіди складено з урахуванням чинної програми Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого Кабінетом Міністрів України від 30 вересня 2020 року (Постанова КМУ № 898).

2. Програмні розділи співбесіди з української мови

5-й клас

Значення мови в житті людини й суспільства. Українська мова — державна мова України.

Текст. Речення. Слово. Усні й письмові висловлення, текст. Зміст тексту. Поділ зв'язного висловлення (тексту) на речення. Інтонація речень, різних за метою висловлення. Розділові знаки в кінці речення. Слово як компонент речення. Лексичне значення слова. Слово як частина мови. Текст. Змістова й композиційна єдність, зв'язність тексту. Тема, основна думка тексту, мікротема. Будова тексту (зачин, основна частина, кінцівка); абзац. Ключові слова в тексті. Усна й письмова форми тексту (висловлення). Типи мовлення: розповідь, опис, роздум, оцінка предмета (явища).

Лексикологія. Лексичне значення слова. Однозначні й багатозначні слова. Використання багатозначних слів у прямому й переносному значеннях. Лексична помилка та умовне позначення її. Тлумачний словник.

Групи слів за значенням: синоніми, антоніми, омоніми. Пароніми. Ознайомлення зі словниками антонімів, синонімів, омонімів, паронімів.

Будова слова. Орфографія. Основа слова (корінь, суфікс, префікс) і закінчення — значущі частини слова. Спільнокореневі слова й форми слова. Незмінні й змінні слова. Правопис значущих частин слова. Написання префіксів пре-, при-, прі-.

Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія. Звуки мови й звуки мовлення. Голосні й приголосні звуки. Приголосні тверді й м'які, дзвінкі й глухі, вимова звуків, що позначаються літерами г і ґ.

Позначення звуків мовлення на письмі. Алфавіт (абетка, азбука). Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв я, ю, є, ї та щ.

Склад. Наголос. Орфоепічний словник і словник наголосів. Орфоепічна помилка. Вимова наголошених і ненаголошених голосних. Ненаголошені голосні [е], [и], [о] в коренях слів. Ненаголошені голосні, що не перевіряються наголосом. Позначення на письмі ненаголошених голосних [е], [и] та [о] перед складом з наголошеним [у] в коренях слів. Орфографічний словник. Орфограма. Орфографічна помилка, її умовне позначення.

Вимова приголосних звуків. Уподібнення приголосних звуків. Вимова і правопис префіксів роз-, без-. Спрощення в групах приголосних.

Найпоширеніші випадки чергування голосних і приголосних звуків. Чергування [о] – [а], [е] – [і], [е] – [и]; [о], [е] з [і]; [и] – [і] після [ж], [ч], [ш], [шч] та [г], [к], [х] у коренях слів; [г], [к], [х] – [ж], [ч], [ш] – [з'], [ц'], [с']. Основні випадки чергування у – в, і – й, з – із – зі (правила милозвучності). Вимова і правопис префіксів з- (зі-, с-), роз (розі-). Позначення м'якості приголосних на письмі буквами ь, і, є, ю, я. Основні правила переносу. Правила вживання знака м'якшення. Правила вживання апострофа.

Відомості із синтаксису й пунктуації. Словосполучення. Відмінність словосполучення від слова й речення. Головне й залежне слово в словосполученні..

Речення, його граматична основа (підмет і присудок). Речення з одним головним членом. Види речень за метою висловлення; за емоційним забарвленням: окличні й неокличні. Пунктуаційна помилка та її умовне позначення. Другорядні члени речення: додаток, означення, обставина. Речення з однорідними членами (без сполучників і зі сполучниками а, але, і). Кома між однорідними членами. Узагальнювальне слово в реченні з однорідними членами. Двокрапка й тире при узагальнювальних словах у реченнях з однорідними членами.

Звертання. Непоширені й поширені звертання. Розділові знаки при звертанні.

Вставні слова та сполучення слів Виділення вставних слів на письмі комами.

Складні речення з безсполучниковим і сполучниковим зв'язком. Кома між частинами складного речення, з'єднаними безсполучниковим і сполучниковим зв'язком.

Пряма мова. Діалог. Розділові знаки в реченнях із прямою мовою. Тире при діалозі.

Лексикологія. Будова слова й орфографія. Фонетика й графіка. Орфоепія й орфографія. Синтаксис і пунктуація. Тлумачення лексичного значення ужитих у реченнях (текстах) слів, добір синонімів, антонімів.

6-й клас

Просте речення. Звертання, вставні слова, однорідні члени речення в простому реченні. Складне речення. Пряма мова. Діалог. Основні орфограми та пунктограми. Поняття про офіційно-діловий стиль.

Лексикологія. Групи слів за походженням: власне українські й запозичені (іншомовного походження) слова. Тлумачний словник української мови. Словник іншомовних слів. Добирання українських відповідників до вжитих у реченнях (текстах) іншомовних слів. Лексична помилка (тавтологія, калькування, вживання слів у невласливих значеннях тощо) та умовне позначення її. Написання слів, що увійшли в українську мову з інших мов (слова іншомовного походження): букви, і; правопис знака м'якшення й апострофа; подвоєння букв у загальних і власних назвах іншомовного походження.

Активна й пасивна лексика української мови: застарілі слова (архаїзми й історизми), неологізми.

Групи слів за вживанням: загальноновживані й стилістично забарвлені слова, діалектні, професійні слова й терміни, просторічні слова. Пароніми.

Фразеологія. Фразеологізми. Поняття про фразеологізм, його лексичне значення. Джерела українських фразеологізмів. Прислів'я, приказки, крилаті вирази, афоризми як різновиди фразеологізмів. Фразеологізми в ролі членів

речення. Редагування речень і текстів, у яких неправильно вжито фразеологізми.

Словотвір. Орфографія. Змінювання і творення слів. Твірне слово. Основні способи словотворення: префіксальний, суфіксальний, префіксально-суфіксальний, безафіксний (відкидання від твірного слова префіксів, суфіксів і закінчення), складання основ (або слів), аббревіатури, перехід слів з однієї частини мови в іншу. Словотвірний ланцюжок. Словотвірний розбір слова. Зміни приголосних при творенні слів: іменників із суфіксом -ин(а) від прикметників на -ський, -цький; буквосполученням -чн- (-шн-). Зміни приголосних при творенні відносних прикметників із суфіксами -ськ-, -цьк-, -зьк- та іменників із суфіксами -ств(о), -зтв(о), -цтв(о). Складні слова. Сполучні о, е в складних словах. Творення складноскорочених слів. Правопис складних слів разом і через дефіс, написання слів з пів-; правопис складноскорочених слів.

Морфологія

Іменник. Іменник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники загальні й власні, конкретні та абстрактні. Велика буква та лапки у власних назвах Збірні іменники.

Рід іменників. Іменники спільного роду. Число іменників. Іменники, що мають форми тільки однини або тільки множини. Відмінки іменників. Кличний відмінок. Відмінювання іменників. Поділ іменників на відміни й групи. Відмінювання іменників I відміни. Відмінювання іменників II відміни. Особливості відмінювання іменників чоловічого роду в родовому відмінку. Букви -а (-я), -у (-ю) в закінченнях іменників чоловічого роду другої відміни. Відмінювання іменників III – IV відмін. Незмінювані іменники. Рід незмінюваних іменників. Відмінювання іменників, що мають форму лише множини. Особливості написання іменників у кличному відмінку. Написання й відмінювання чоловічих і жіночих прізвищ, імен по батькові, Не з іменниками. Букви е, и, і в суфіксах -ечок, -ечк-, -ичок, -ичк-, -інн(я), -ення(я), -н(я), -инн(я), -ив(о), -ев(о). Правопис складних іменників.

Прикметник: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Групи прикметників за значенням: якісні, відносні, присвійні. Перехід прикметників з однієї групи в іншу. Ступені порівняння якісних прикметників, творення їх. Відмінювання прикметників. Прикметники твердої й м'якої груп. Перехід прикметників в іменники. Творення прикметників. Написання прикметників із суфіксами: -еньк-, -есеньк-, -ісіньк-, -юсіньк-, -ськ-, -цьк-, -зьк-. Букви е, о, и в прикметникових суфіксах -ев-(-єв-), -ов-(-йов-, -ьов-), -ин-, -ін-, -ичн-. Написання не з прикметниками. Написання -н- і -нн- у прикметниках. Написання складних прикметників разом і через дефіс. Написання прізвищ прикметникової форми.

Числівник: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Числівники кількісні (на означення цілих чисел, дробові, збірні) і порядкові. Числівники прості, складні й складені. Відмінювання числівників. Буква ь на кінці числівників і перед закінченням у непрямих відмінках. Роздільне

написання складених числівників. Написання разом порядкових числівників з -тисячний. Узгодження числівників з іменниками. Правильне вживання числівників на позначення дат і часу.

Займенник: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди займенників за значенням: особові, зворотний, присвійні, вказівні; питальні й відносні; заперечні; означальні й неозначені. Відмінювання займенників усіх розрядів. Приставний *н* у формах особових і вказівних займенників. Написання разом і через дефіс неозначених займенників. Правопис заперечних займенників. Написання займенників із прийменниками окремо.

7-й клас

Літературна норма української мови.

Морфологія. Орфографія.

Дієслово: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Форми дієслова: неозначена форма, особові форми, дієприкметник, дієприслівник, безособові форми на -но, -то. Неозначена форма (інфінітив) та особові форми. Доконаний і недоконаний види дієслова. Часи дієслів. Теперішній час. Минулий час. Зміна дієслів у минулому часі. Майбутній час. Дієслова I і II дієвідмін. Букви *е*, *и* в особових закінченнях дієслів I і II дієвідмін. Дієвідмінювання дієслів теперішнього й майбутнього часу. Способи дієслів (дійсний, умовний, наказовий). Творення дієслів умовного й наказового способів. Знак м'якшення у дієсловах наказового способу. Безособові дієслова. Способи творення дієслів. **Не** з дієсловами. Правопис -**ться**, -**ся** в дієсловах.

Дієприкметник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприкметниковий зворот. Розділові знаки в реченнях з дієприкметниковими зворотами. Активні й пасивні дієприкметники. Творення й відмінювання активних і пасивних дієприкметників теперішнього й минулого часу. Правопис відмінкових закінчень дієприкметників.

Обмеженість уживання форм активних дієприкметників теперішнього часу в сучасній українській мові, способи їх заміни. Безособові дієслівні форми на -но, -то. Правопис суфіксів дієприкметників.

-**Н**- у дієприкметниках та -**нн**- у прикметниках дієприкметникового походження. **Не** з дієприкметниками.

Дієприслівник як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівниковий зворот. Розділові знаки при дієприслівниковому звороті й одиничному дієприслівникові. Вид і час дієприслівників. Дієприслівники недоконаного й доконаного виду, творення їх. **Не** з дієприслівниками. Редагування речень і текстів, у яких допущено помилки у вживанні дієприслівникових зворотів. Редагування речень і текстів, у яких допущено помилки у вживанні дієприслівникових зворотів.

Прислівник: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прислівників. Ступені порівняння прислівників. Творення й правопис прислівників. Букви -**н**- та -**нн**- у прислівниках. **Не** і **ні** з прислівниками. **И** та **і** в кінці прислівників. Правопис прислівників на -**о**, -**е**, утворених від

прикметників і дієприкметників. Написання прислівників окремо, разом, через дефіс. Написання прислівникових словосполучень типу: раз у раз, з дня на день.

Прийменник як службова частина мови. Прийменник як засіб зв'язку слів у словосполученні й реченні. Зв'язок прийменника з непрямыми відмінками іменника. Види прийменників за будовою. Непохідні й похідні прийменники. Написання похідних прийменників разом, окремо та через дефіс. Синонімічні й антонімічні прийменники. Прийменниково-іменникові конструкції в ролі членів речення.

Сполучник як службова частина мови. Види сполучників за будовою, походженням. Використання сполучників у простому і складному реченнях: сполучники сурядності й підрядності. Написання сполучників разом та окремо. Розрізнення сполучників й однозвучних слів. Синонімічні й антонімічні сполучники.

Частка як службова частина мови. Частки формотворчі та словотворчі. Частки, що надають слову або реченню додаткових відтінків. Правопис часток не і ні з різними частинами мови. Написання часток -бо, -но, -то, -от, -таки.

Вигук як особлива частина мови. Групи вигуків за значенням. Дефіс у вигуках. Кома і знак оклику при вигуках.

8-й клас

Синтаксис. Пунктуація.

Словосполучення й речення.

Словосполучення. Будова й види словосполучень за способами вираження головного слова.

Речення. Речення прості й складні, двоскладні й односкладні. Граматична помилка та її умовне позначення.

Просте речення. Двоскладне речення.

Головні й другорядні члени речення.

Підмет і присудок. Способи вираження підмета. Простий і складений присудок (іменний і дієслівний). Способи вираження присудка. Тире між підметом і присудком. Узгодження головних членів речення. Речення поширені й непоширені. Порядок слів у реченні. Логічний наголос.

Означення, додаток й обставини як другорядні члени речення.

Прикладка як різновид означення. Написання непоширених прикладок через дефіс; прикладки, що беруться в лапки. Види обставин (за значенням), способи вираження їх. Порівняльний зворот. Виділення порівняльних зворотів комами.

Односкладне речення.

Односкладні прості речення з головним членом у формі присудка (означено-особові, узагальнено-особові, неозначено-особові, безособові) і підмета (називні). Односкладне речення як частина складного речення.

Повні й неповні речення.

Тире в неповних реченнях.

Просте ускладнене речення.

Речення з однорідними членами.

Однорідні члени речення (зі сполучниковим, безсполучниковим і змішаним зв'язком). Поширені й непоширені однорідні члени речення. Смислові відношення між однорідними членами речення (єднальні, протиставні, розділові). Кома між однорідними членами речення.

Речення з кількома рядами однорідних членів. Однорідні й неоднорідні означення. Узагальнювальні слова в реченнях з однорідними членами. Двокрапка й тире при узагальнювальних словах у реченнях з однорідними членами.

Речення зі звертаннями, вставними словами (словосполученнями, реченнями). Звертання непоширені й поширені. Риторичне звертання. Вставні слова (словосполучення, речення). Групи вставних слів і словосполучень за значенням. Розділові знаки при звертанні і вставних словах.

Речення з відокремленими членами.

Поняття про відокремлення. Відокремлені другорядні члени речення (також уточнювальні). Розділові знаки при відокремлених членах речення.

9-й клас

Синтаксис. Пунктуація.

Пряма й непряма мова. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як спосіб передачі чужої мови.

Діалог. Розділові знаки при прямій мові й діалозі.

Складне речення, його ознаки. Складні речення без сполучників, із сурядним і підрядним зв'язком.

Складносурядне речення, його будова й засоби зв'язку між його частинами. Смислові зв'язки між частинами складносурядного речення. Розділові знаки між частинами складносурядного речення.

Складнопідрядне речення, його будова й засоби зв'язку в ньому. Підрядні сполучники й сполучні слова у складнопідрядних реченнях. Основні види складнопідрядних речень: з означальними, з'ясувальними, обставинними підрядними частинами (способу дії й ступеня, порівняння, місця, часу, причини, наслідку, мети, умови, допусту). Розділові знаки між частинами складнопідрядного речення.

Складнопідрядне речення з кількома підрядними частинами. Розділові знаки у складнопідрядному реченні з кількома підрядними частинами.

Безсполучникове складне речення. Смислові відношення між частинами безсполучникового складного речення. Розділові знаки в безсполучникових реченнях.

Складне речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку. Розділові знаки у складному реченні з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку.

Текст як одиниця мовлення й продукт мовленнєвої діяльності. Текст, його основні ознаки. Будова тексту. Мікротема й абзац. Ключові слова в тексті й абзаці. Види й засоби міжфразового зв'язку.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Українська мова: підручник для 5 кл. загальноосвіт. навч. закл. / О. П. Глазова – К.: Видавничий дім «Освіта», 2013. – 272 с.
2. Українська мова: підручник для 5 кл. загальноосвіт. навч. закл. / С. Я. Єрмоленко, В. Т. Сичова.– К. : Грамота, 2013. – 296 с.
3. Українська мова: підручник для 5 кл. загальноосвіт. навч. закл. / О. В. Заболотний, В. В. Заболотний.– К. : Генеза, 2013. – 256 с.
4. Українська мова: підручник для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл. / О. П. Глазова – К.: Видавничий дім «Освіта», 2014. – 240 с.
5. Українська мова: підручник для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл. / С. Я. Єрмоленко, В. Т. Сичова, М.Г. Жук– К. : Грамота, 2014. – 272 с.
6. Українська мова: підручник для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл. / О. В. Заболотний, В. В. Заболотний.– К. : Генеза, 2014. – 256 с.
7. Українська мова: підручник для 7 кл. загальноосвіт. навч. закл. / О. В. Заболотний, В. В. Заболотний.– К. : Генеза, 2016. – 256 с.
8. Українська мова: підручник для 7 кл. загальноосвіт. навч. закл. / С. Я. Єрмоленко, В. Т. Сичова, М.Г. Жук– К. : Грамота, 2016. – 288 с.
9. Українська мова: підручник для 7 кл. загальноосвіт. навч. закл. / О.М. Горошкіна, Л.О. Попова– К. : Грамота, 2015. – 224 с.
10. Українська мова: підручник для 7 кл. загальноосвіт. навч. закл. / І.Л. Ющик– К.: Тернопіль: Навчальна книга Богдан , 2015. – 296 с.
11. Українська мова : підручник для 7 кл. загальноосвіт. навч. закл. / Л.О. Глазова– К.: Видавничий дім «Освіта», 2016. – 272 с.
12. Українська мова: підручник для 8 кл. загальноосвіт. навч. закл. / О. В. Заболотний, В. В. Заболотний.– К. : Генеза, 2016. – 224 с.
13. Українська мова: підручник для 8 кл. загальноосвіт. навч. закл. / І.Л. Ющик– К. : Тернопіль: Навчальна книга Богдан , 2016. – 248 с.
14. Українська мова: підручник для 8 кл. загальноосвіт. навч. закл. / С. Я. Єрмоленко, В. Т. Сичова, М.Г. Жук– К. : Грамота, 2016. – 272 с.
15. Українська мова: підручник для 8 кл. загальноосвіт. навч. закл. / Л.О. Глазова– Х. : ФОЛІО, 2016. – 288 с. .
16. Українська мова: підручник для 8 кл. загальноосвіт. навч. закл. / О.М. Данилевська– К. : УОВЦ «Оріон», 2016. – 288 с.
17. Українська мова: підручник для 8 кл. загальноосвіт. навч. закл. / О. М. Авраменко, Т.В. Борисюк, О.М. Почтаренко– К.: Грамота, 2016. – 176 с.
18. Українська мова: підручник для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. / О. В. Заболотний, В. В. Заболотний.– К. : Генеза, 2017. – 272 с.
19. Українська мова: підручник для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. / О. М. Авраменко– К. : Грамота, 2017. – 160 с.
20. Українська мова: підручник для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. / Н. Б. Голуб, А.В. Ярмолук –К. : Педагогічна думка, 2017. – 308 с.

3. Програмні розділи співбесіди з історії

Вступ до історії. Історія України як наука. Періодизація історії України. Джерела з історії України: речові, усні, писемні, візуальні.

Стародавня історія України. Поява та розселення людей на території України. Заняття привласнювального господарства. Неолітична революція. Поширення землеробства й скотарства на землях України. Ремесла. Трипільська і середньостогівська археологічні культури. Кочовики раннього залізного віку. Заснування античних міст-колоній у Північному Причорномор'ї та в Криму. Велике переселення народів. Перші писемні згадки про давніх слов'ян (венедів, антів, склавинів). Велике розселення слов'ян. Історичні витоки українського народу.

Київська держава. Розселення східнослов'янських племінних союзів (поляни, сіверяни, уличі, тиверці, хорвати (білі хорвати), волиняни (дуліби, бужани), древляни). Назва «Русь». Руська земля. Утворення Київської Русі (Київської держави). Внутрішньо- та зовнішньополітична діяльність перших київських князів. Державотворення кінця X - середини XI ст. Запровадження християнства як державної релігії.. Правління наступників Ярослава Мудрого. Київська держава в першій третині XII ст. Боротьба з половецькою загрозою. Роздробленість Київської держави. Суспільно-політичне та господарське життя. Культура й духовність.

Галицько-Волинська держава. Монгольська навала. Об'єднання Галицького та Волинського князівств. Розбудова Галицько-Волинської держави в 1238- 1264 рр. Монгольська навала на південно-західні землі і. Галицько-Волинська держава за нащадків Данила Романовича. Суспільно-політичне та господарське життя. Культура й духовність.

Українські землі, як удільні князівства у складі іноземних держав у другій половині XIV - перші половині XVI ст. Кримське ханство. Змагання Польщі та Литви за Галицько-Волинську спадщину. Вхідження українських земель до складу сусідніх держав (Угорське королівство, Молдавське князівство, Османська імперія, Московське царство). Кревська унія. Велике князівство Руське Свидригайла. Остаточна ліквідація Волинського та Київського удільних князівств. Утворення Кримського ханства. Перехід кримських ханів у васальну залежність від Османської імперії. Виникнення козацтва. Соціально-економічне життя. Культура й духовність.

Українські землі у складі Речі Посполитої в другій половині XVI ст. Люблінська унія та її вплив на українські землі. Зміни в соціальній структурі українського суспільства.

Виникнення Запорозької Січі. Повстання 1590-х рр. Братський рух. Утворення УГКЦ. Культура й духовність.

Українські землі у складі Речі Посполитої в першій половині XVII ст. Зміни в соціально-економічному житті. Морські походи козаків. Участь українського козацтва у війнах Речі Посполитої проти Московського царства та Османської імперії. Козацькі повстання 1620-1630-хрр. «Ординація Війська

Запорозького...». Культура. Відновлення вищої православної церковної ієрархії. Духовність.

Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст. Національно-визвольна війна українського народу. Зміни в суспільно-політичному житті. Утворення української козацької держави - Війська Запорозького. Внутрішньо- та зовнішньополітична діяльність уряду Богдана Хмельницького.

Козацька Україна наприкінці 50 - 80-х рр. XVII ст. Внутрішньо- та зовнішньополітична діяльність гетьманів козацької України 50 - 80-х рр. XVII ст. Занепад Правобережжя. Запорозька Січ у складі Гетьманщини. Адміністративно- територіальний устрій Слобідської України.

Українські землі наприкінці XVII - в першій половині XVIII ст. Гетьманщина в 1687-1709 рр. Повстання під проводом Семена Палія (1702-1704 рр.). Північна війна і Україна. Внутрішньополітична діяльність гетьманів козацької України 20 - 30-х рр. XVIII ст. Обмеження автономії Гетьманщини. Діяльність Першої Малоросійської колегії, «Правління Гетьманського уряду» (1734-1750 рр.). Культура. Києво-Могилянська академія. Духовність.

Українські землі в другій половині XVIII ст. Внутрішня політика останнього очільника Гетьманщини. Діяльність Другої Малоросійської колегії. Скасування козацького устрою на Слобожанщині. Ліквідація Запорозької Січі. Ліквідація автономії Гетьманщини. Опришківський та гайдамацький рухи. Зміни в політичному становищі Правобережної України та західноукраїнських земель після поділів Речі Посполитої (1772, 1793, 1795 рр.). Реформи Марії Терезії та Йосифа II та їх вплив на українські землі. Культура й духовність.

Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII- в першій половині XIX ст. Адміністративно-територіальний поділ українських земель у складі Російської імперії. Українське національне відродження: початок, періоди й особливості. Відновлення українського козацтва в час французько-російської війни. Кирило-Мефодіївське братство. Поширення в Україні російського та польського суспільних рухів. Початок промислового перевороту.

Українські землі у складі Австрійської імперії наприкінці XVIII - в першій половині XIX ст. Адміністративно-територіальний поділ західноукраїнських земель. Початок національного відродження. Діяльність «Руської трійці». Альманах «Русалка Дністровая». Західноукраїнські землі в європейській революції 1848- 1849 рр. Діяльність Головної Руської Ради (1848-1851 рр.). Досвід парламентаризму.

Культура України кінця XVIII- першої половини XIX ст. Освіта, наука, література, образотворче мистецтво, архітектура.

Українські землі у складі Російської імперії в другій половині XIX ст. Події Кримської війни 1853-1856 рр. на українських землях та поразка Російської імперії. Реформи 1860-1870-х рр. і процеси модернізації в Україні. Українські підприємці. Політика російського царизму щодо України. Розвиток громадського руху. Журнали «Основа», «Громада», «Київська старина».

Діяльність «Південно-Західного відділу Російського географічного товариства» (1873-1876 рр.). Братство тарасівців. Національне відродження кримськотатарського народу.

Українські землі у складі Австро-Угорщини в другій половині XIX ст. Політика австрійського уряду щодо західноукраїнських земель. Діяльність культурно-освітнього товариства «Просвіта». Українські видання: «Правда», «Діло», «Записки Наукового товариства імені Шевченка». Розвиток кооперативного руху. Трудова еміграція. Політизація українського національного руху та утворення перших політичних партій.

Культура України в другій половині XIX - на початку XX ст. Піднесення української культури. Розвиток освіти, науки, літератури, музичного, образотворчого, театрального мистецтва. Українські підприємці-благодійники. Релігія і церква.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Власов В.С. Історія України / В.С. Власов, С.В. Кульчицький, О.Є. Панарін. – К.: Літера ЛТД, 2020. – 416 с.

2. Гісем О.В. , Мартинюк О.О. Історія України. Підручник. 9 клас. – Харків:Ранок, 2017

4. Програмні розділи з математики

Арифметика і алгебра.

Числа і вирази.

Натуральні числа й нуль. Квадрат і куб числа. Подільність натуральних чисел. Дільники і кратні натурального числа.

Парні і непарні числа. Ознаки подільності на 2, 5, 10, 3 і 9. Ділення з остачею. Прості і складені числа. Найбільший спільний дільник, найменше спільне кратне.

Звичайні дроби. Правильний і неправильний дріб. Ціла та дробова частина числа. Основну властивість дробу. Правило скорочення дробу.

Середнє арифметичне кількох чисел.

Десяткові дроби. Наближене значення числа. Округлення чисел.

Означення відсотка, правила виконання відсоткових розрахунків.

Додатні і від'ємні числа. Протилежні числа. Модуль числа, його геометричний зміст.

Поняття про число, як результат вимірювання раціональних чисел у вигляді десяткових дробів. Властивості арифметичних дій.

Поняття про раціональні числа. Дійсні числа.

Вимірювання величин. Наближене значення величин. Абсолютна та відносна похибки наближеного значення. Стандартний вигляд числа.

Числові вирази. Змінна, вираз із змінною та його область визначення. Рівність виразів, тотожність. Правила спрощення виразів: розкриття дужок, зведення подібних доданків.

Одночлени і многочлени та дії над ними. Формули скороченого множення.

Алгебраїчні дроби та дії над ними. Основна властивість дробу.

Степінь з натуральним та цілим показником, його властивості. Властивості арифметичних квадратних коренів.

Пропорції. Основна властивість пропорції. Поняття про пряму й обернену пропорційність величин.

Рівняння і нерівності. Рівняння, корені рівняння; рівносильні рівняння, рівняння-наслідки. Нерівності, рівносильні нерівності, розв'язок нерівності; метод інтервалів.

Лінійні рівняння та нерівності з однією змінною. Квадратні рівняння та квадратичні нерівності. Найпростіші раціональні дробово-раціональні, ірраціональні, модульні рівняння та нерівності і способи їх розв'язування. Системи лінійних рівнянь, методи їх розв'язування.

Нелінійні системи рівнянь та методи їх розв'язування.

Система нерівностей з однією змінною, метод її розв'язування.

Функції. Функція, аргумент і числове значення функції. Область визначення і область значень функції. Способи завдання, основні властивості та графік функції.

Лінійна функція $y = kx + b$, її властивості, графік. Кутовий коефіцієнт.

Функція виду $y = k/x$, її властивості і графік.

Функція виду $y = ax^2 + bx + c$, її властивості і графік.

Арифметична прогресія, формули n -ого члена та суми її перших n членів.

Геометрична прогресія, формули n -ого члена та суми її перших n членів.

Геометрія.

Геометричні фігури та їх властивості на площині. Основні геометричні фігури, аксіоми планіметрії. Взаємне розміщення прямих на площині: паралельні прямі і прямі що перетинаються, перпендикулярні прямі; теореми про паралельність і перпендикулярність прямих. Півплощина, півпряма, кут, відкладання відрізків і кутів. Означення найпростіших геометричних фігур на площині, їх елементів (трикутники, чотирикутники(паралелограм, трапеція), багатокутники, коло, круг). Властивості перелічених вище геометричних фігур, означення й ознаки рівності та подібності фігур. Основні задачі на побудову геометричних фігур за допомогою циркуля і лінійки. Властивості багатокутників, вписаних у коло і описаних навколо кола. Властивості хорд і дотичних.

Геометричні фігури та їх вимірювання. Міри довжини, площі геометричних фігур. Величина кута, вимірювання кутів. Формули довжини кола та його дуги. Формули площ перелічених геометричних фігур.

Декартова система координат. Вектор. Координати точки, вектора, середини відрізка.

Формулу відстані між точками та формулу для обчислення координат середини відрізка.

Види геометричних перетворень: рух, осьова і центральна симетрії, поворот, паралельне перенесення, перетворення подібності, гомотетія. Дії над векторами на площині та над такими, що задані координатами, скалярний добуток векторів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Будна О.С., Будна С.М., Гальперіна А.Р., Забелишинська М.Я. Математика. Комплексне видання: Довідник з математики. 5-11 класи. Аналіз найпоширеніших помилок. Типові тестові завдання. – Х.: Літера ЛТД, 2011.
2. Істер О.С. Алгебра і геометрія: 7 клас. Тематика контрольних робіт. Завдання для експрес-контролю, 2011.
3. Істер О.С. Алгебра і геометрія: 8 клас. Тематика контрольних робіт. Завдання для експрес-контролю, 2011.
4. Істер О.С. Алгебра і геометрія: 9 клас. Навчальний посібник: Тематика контрольних робіт. Завдання для експрес-контролю, 2011.
5. Кравчук В., Підручна М., Янченко Г. Алгебра. Підручник. В-во: Підручники і посібники, 2009.
6. Райбул С.В. Алгебра і геометрія в таблицях і схемах. 4-е видання, 2013.

5. Критерії оцінювання відповідей

Усна співбесіда абітурієнта включає по три питання з української мови (як обов'язкового предмету) та на вибір з історії або математики. У відповідності з вимогами навчальних програм з української мови, історії і математики, у ході співбесіди оцінюється рівень знань вступників із зазначених дисциплін.

Зокрема, звертається увага на знання вступників з:

1. Української мови:

питань фонетики, будови слова, морфології, синтаксису, пунктуації.

2. Історії:

питання хронологічної компетентності - уміння орієнтуватися в історичному часі, встановлювати близькі та далекі причинно-наслідкові зв'язки, розглядати суспільні явища в конкретно-історичних умовах, виявляти зміни і тяглість життя суспільства;

питання просторової компетентності - уміння орієнтуватися в історичному просторі та знаходити взаємозалежності в розвитку суспільства, господарства, культури і природного довкілля;

питання інформаційної компетентності - уміння працювати з джерелами історичної інформації, інтерпретувати зміст джерел, визначати їх надійність, виявляти і критично аналізувати розбіжності в позиціях авторів джерел;

3. Математики:

математичних термінів, понять, означень, формулювання правил, ознак, теорем, передбачених програмою, основних математичних формул, відповідної математичної символіки. Окрім цього, абітурієнт повинен показати впевнене

володіння практичними математичними вміннями і навичками при усному виконанні найпростіших завдань.

Оцінювання вступників під час проходження ними співбесіди здійснюється за 12-бальною шкалою.

ОЦІНЮЄТЬСЯ: ВІДПОВІДЬ

10–12 балами, якщо вступник:

- безпомилково відповів на всі питання;
- повно розкрив зміст матеріалу, передбаченого заданими питаннями;
- виклав свої знання грамотною мовою у певній логічній послідовності;
- показав вміння ілюструвати теоретичні положення конкретними прикладами;
- відповідав самостійно без навідних питань викладача.

Можливі одна-дві неточності при висвітленні другорядних питань або в судженнях, які абітурієнт легко виправив після зауваження викладача.

7–9 балами, якщо відповідь, в основному, задовольняє попередні вимоги, але при цьому має один із недоліків:

- у викладі допущено невеликі прогалини, які виправлено при зауваженні викладача;
- допущено один-два недоліки при висвітленні основного змісту питання, які виправлено при зауваженні викладача;
- допущено помилку або більше двох недоліків при висвітленні додаткових питань, які легко виправлені при зауваженні викладача.

4–6 балів виставляється у таких випадках:

- неповно розкрито зміст питань, але показано їх загальне розуміння;
- допущено помилки у визначенні понять, використанні наукової термінології, які виправлені після декількох навідних питань;
- абітурієнт не справився з питаннями на виявлення логічного мислення, показав недостатню сформованість основних умінь і навичок.

1–3 бали виставляється у випадках:

- виявлено незнання або нерозуміння навчального матеріалу;
- абітурієнт не відповів на більшу половину питань;
- допущено помилки у визначенні понять, висвітленні теоретичних положень, які не виправлено при зауваженнях викладача;
- вступник не володіє науковою термінологією.

Якщо вступник набрав менше, ніж 4,0 бали, він до участі в конкурсному відборі не допускається.